

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο συγγραφέας του κειμένου εξετάζει το περιεχόμενο των εννοιών της παιδείας και της εκπαίδευσης. Αρχικά, διευκρινίζει ότι δεν πρόκειται για συνώνυμους όρους. Η λέξη παιδεία συνδέθηκε αρχικά με την ανατροφή του παιδιού και την καλλιέργεια των δένδρων, ενώ, στη συνέχεια, με τη γνώση και την αρετή, αλλά και τη νεαρή ηλικία, τη φλυαρία και την τέρψη. Όσον αφορά στην έννοια της εκπαίδευσης, παρατηρεί τη σύνδεσή της με τη διδασκαλία. Συγκρίνοντας τους όρους αυτούς, διαπιστώνει τη βασική τους ομοιότητα που συνίσταται στην παροχή γνώσεων είτε από τους πολιτειακούς είτε από τους ιδιωτικούς φορείς. Ωστόσο, υπερισχύουν οι διαφορές τους, αφού η παιδεία ως μέθοδος είναι απ' τη φύση της ελεύθερη και προαιρετική ενώ η εκπαίδευση ως πράξη είναι υποχρεωτική κι έχει συγκεκριμένη αποστολή.

B1. α) Λάθος

β) Λάθος

γ) Σωστό

δ) Λάθος

ε) Σωστό

B2. α) Ένας τρόπος ανάπτυξης της τελευταίας παραγράφου είναι η σύγκριση – αντίθεση μεταξύ των εννοιών της παιδείας και της εκπαίδευσης αναφορικά με τη φύση και τον προορισμό τους. Η παιδεία είναι μέθοδος, λειτουργία ελεύθερη και προαιρετική. Αντιθέτως, η εκπαίδευση είναι κυρίως πράξη, έχει καθορισμένη αποστολή και τέλος είναι υποχρεωτική. Εξάλλου, οι λέξεις «διαφορές» και «αντίθετα» πιστοποιούν τον τρόπο αυτό.

«Οι διαφορές ... προορισμό τους.»

«Η παιδεία ... πράξη.»

«Η παιδεία ... εντεταλμένη.»

«Η παιδεία ... υποχρεωτική.»

B2. β) Ωστόσο: αντίθεση

επομένως: συμπέρασμα

προκειμένου: σκοπός

που πάει να πει ότι: επεξήγηση

κυρίως: επιτονισμός

B3. α)

- Οι αρχές της εντοπίζονται στον Αισχύλο και στον Σοφοκλή
- Η ίδια λέξη [...] σκοπίμως συνδέεται κάποτε τόσο με την παιδία όσο συνυφαίνεται και με την παιδιά.
- [...] το οποίο, όσο βλέπω στα λεξικά, παρουσιάζεται πρώτη φορά στον πλατωνικό Κρίτωνα.
- [...] δημιουργεί σύγχυση εις βάρος και των δύο παραγόντων της κρίσιμης αυτής συζυγίας.
- Από εκεί και πέρα αρχίζουν πρόδηλες και λανθάνουσες διαφορές [...].

β)

- αναβαθμίζεται = υποβαθμίζεται, υποβιβάζεται
- μεταγενέστερη = προγενέστερη, πρότερη
- επιτρέπουν = αποτρέπουν, αποθαρρύνουν
- ιδιωτική = δημόσια, κρατική
- διαφορές = ομοιότητες

B4. α) ανιχνεύονται, αναβαθμίζεται

β) Με τη χρήση της παθητικής φωνής τονίζεται η ρηματική ενέργεια. Συνεπώς το ύφος του κειμένου στη συγκεκριμένη παράγραφο καθίσταται απρόσωπο και προσδίδεται ποικιλία στην πλοκή των νοημάτων. Εξάλλου, η απουσία του ποιητικού αιτίου εντείνει τον απρόσωπο λόγο προσδίδοντας στο κείμενο σοβαρότητα, επιστημότητα και αντικειμενικότητα.

Γ1.

Άρθρο στη μαθητική εφημερίδα.

Τίτλος

Πρόλογος:

αφόρμηση → ο διάλογος που διεξάγεται στη σχολική κοινότητα σχετικά με τον μορφωτικό ρόλο του σχολείου στον 21^ο αιώνα. Αναφορά στα προς ανάπτυξη ζητούμενα.

Κυρίως θέμα:

α' ζητούμενο → Ο παιδευτικός ρόλος του σχολείου που συνίσταται στην ολόπλευρη διαμόρφωση της προσωπικότητας του μαθητή.

- Ηθικοποίηση (διαχρονικές ηθικές αξίες).
- Κοινωνικοποίηση (προετοιμασία για την «είσοδο» του νέου στην κοινωνία).
- Κοινωνική ευαισθητοποίηση (συμμετοχή στα κοινά).
- Καλλιέργεια δημοκρατικής συνείδησης (δημοκρατικές αρχές, διάλογος ως θεμέλιος λίθος της δημοκρατίας).
- Πνευματική, ψυχική και αισθητική καλλιέργεια.
- Καλλιέργεια συλλογικού πνεύματος.
- Αποδοχή του διαφορετικού.
- Διαμόρφωση εθνικής ταυτότητας.

β' ζητούμενο → τρόποι με τους οποίους εκπαιδευτικοί και μαθητές μπορούν να συμβάλλουν στην ενίσχυση του παιδευτικού ρόλου του σχολείου.

- Δραστηριότητες που προάγουν την εθελοντική προσφορά στο συνάνθρωπο και την προστασία του περιβάλλοντος (ευπαθείς ομάδες, μειονότητες, περιβαλλοντικές δράσεις).
- Επαφή με τις τέχνες, τα γράμματα, τον πολιτισμό γενικότερα (επισκέψεις σε εκθέσεις, μουσεία, πολιτισμικούς χώρους κ.α.).
- Επαφή με τη φύση (ψυχική ανάταση μέσω εκδρομών κ.α.).
- Επαφή με τον αθλητισμό (διοργάνωση αθλητικών δράσεων με στόχο την ανάδειξη του αθλητικού ιδεώδους).
- Ενίσχυση του ρόλου των δεκαπενταμελών και πενταμελών μαθητικών συμβουλίων (ενίσχυση των αρμοδιοτήτων τους, προώθηση διαλόγου για την επίλυση προβλημάτων κ.α.).
- Παροχή βιωματικών γνώσεων με τη βοήθεια των τεχνολογικών μέσων.
- Ανάθεση εργασιών με θέματα ανθρωπιστικού περιεχομένου με στόχο τη συνεργασία μεταξύ μαθητών αλλά και καθηγητών - μαθητών.

Οι παραπάνω απαντήσεις είναι ενδεικτικές και σε καμία περίπτωση δε συνιστούν μοναδικό τρόπο προσέγγισης των δύο ζητουμένων.